

81. славянското название Одра, на което значението както и на "Одриса" остава тъмно. Въ Dacia г̄ipensis или крайбръежната Дакия, що образува днешната Дунавска България въ времето на Аврелияна, Прокопи споменува едно градище Ὀδρέουσο, което според Томашекъ ще да е било въ свързка съ тракийското Ὀδρύσαι.

Къмъ западът възъ течението на р. Хебросъ заселищата на одризитъ се простирали до онѣзи скалисти върхове, гдѣто отдавна ще е съществувало заселище, на което тракийското име не е известно и което Филипъ II. Македонски, следъ покорението на Тракия, е уредилъ като Македонска колония, подъ гърцкото име Φιλιππόπολις, по тракийски нарѣчена Pulpi-dava, което значи пакъ Филиповъ градъ, отгдѣто произлиза и днешното име на града Пловдивъ. Западните съсѣди на одризитъ били войнствените беси или сатри — Βῆσσαι, Σάτραι въ днешната Т.-Пазарджишката областъ, подраздѣлени на нѣколко по-малки клонове, отъ които онѣзи въ Родопите почти прѣзъ всички времена на стария вѣкъ успѣли да запазятъ своята независимостъ противъ всѣки завоевателъ и за това старите автори нѣколко пъти ги споменуватъ като независими тракийци — Θρᾶκες σὲ αὐτόνομοι. Бесите били проучути рудокопи и ковачи;⁶⁾ тѣ знаели да коватъ мѣдъ, желязо, сребро и злато; въ тѣхните ковачници се работели прочутите въ старо време тракийски оръжия, особено желязни мечове — μάχαιρα или σκάλπη и тракийската съкира — πέλεκυς Θρακικός. Главенъ градъ на Бесите е билъ Bessapara, подъ съвърните склонове на Ваба-байри до селото Башикара, на югъ отъ Т.-Пазарджикъ. При това бесите били пазители на общетракийското народно светилище — Дионизовия храмъ, който се намиралъ, споредъ Херодота VII. 111, на единъ отъ най-високите Родопски върхове; въ храма е билъ и Дионизовиятъ оракулъ, въ който имало и пророчица, подобна на Пития въ Делфи.⁷⁾

На изтокъ прѣдѣлитъ на одризското племе отивали до околността на Byzantium, сегашния Цариградъ. Между основателите на този градъ нарѣченъ по името на тракиеца Вѣсъ или Вѣса прѣданията споменуватъ и Ὀδρύσης, който билъ царь на скитите. Но на истокъ отъ одризитъ между Черноморското крайбръежие и Пропонтида живѣли ти-

⁶⁾ За древните рудари въ Тракия, особено въ Родопите и за металургията на бесите, срв. Jireček K., Archaeologische Fragmente aus Bulgarien: II Alte Bergwerke въ Archaeol. epigr. Mittheilungen aus Oesterreich-Ungarn, X. 75—85.

⁷⁾ Този оракулъ посѣтилъ Александъръ Велики на похода си противъ трибалите; видното, което изляло върху жертвеникъ като жертва, веднага се запалило и пламнало високо надъ храмовия покривъ, дори до небото. Същото чудо се случило отпослѣ и на Октавия, бащата на Августа, когато минавалъ съ войска прѣзъ Тракия и „въ светата гора на Диониза стъ варварски обредъ“ питалъ за бѫдещата сѫдба на сина си, въ знакъ, че Августъ ще стане господаръ на цѣлия свѣтъ. Срв. Suetonius, Augustus 94. Интересните този пасажи гласят: „Octavio postea, quum per secreta Thraciae exercitum duceret, in Liberi patris luce barbara ceremonia de filio consulenti idem (sc. dominum terrarum fore) affirmatum est a sacerdotibus, quod infuso super altaria mero, tantum flammæ emicisset, ut supergressa fastigium templi ad coelum usque ferretur, unique olim omnino Alexandro Magno, apud easdem aras sacrificanti, simile provenisset ostentum“ — Дриновъ, Заселение Балканскаго полуострова Славянами, стр. 4. изказалъ мнѣние, че това Дионизово светилище трѣбва да се търси до върха Гъозъ-тепе въ Родопите въ Доспатска планина, дѣто се намирали грамадни развалини на „царска палата“ и нѣкаква си царска могила. — Глед. Jireček K., Cesty po Bulharsku, стр. 335—336.